

Čís. 6427.

Správce úpadkové podstaty má v řízení o rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodanou nemovitost, náležející do úpadkové podstaty, postavení dlužníka; přísluší mu také právo, vyhrazené dlužníku v §u 213 a 234 ex. ř.

Jde o porušení velících předpisů §u 217 ex. ř. a §u 12 konk. řádu, byla-li část nejvyššího podání, připadající na zaniklé oddělné právo, přikázána oddělnému věřiteli.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, R II 337/26.)

Dne 20. listopadu 1925 bylo pro pohledávku firmy S. vloženo na nemovitostech dlužníka exekuční zástavní právo. Dne 24. prosince 1925 bylo o jmění dlužníka zahájeno vyrovnací řízení, jež bylo dne 5. března 1926 zrušeno, ale téhož dne byl na jmění dlužníka vyhlášen úpadek. Za úpadkového řízení byly zavazené nemovitosti exekučně prodány. Rozvrhuje nejvyšší podání přikázal první soud zbytek nejvyššího podání firmě S. K rekursu správce úpadkové podstaty rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Jest sice se zřetelem na ustanovení §u 2 (2) konk. ř. správné tvrzení stěžovatelovo, že zaniklé exekuční právo zástavní pro pohledávku firmy S. neobživilo zastavením vyrovnacího řízení, když téhož dne, kdy vyrovnací řízení bylo zastaveno, byl vyhlášen na jmění dlužníka úpadek. Avšak správce podstaty nemá důvodu k stížnosti do rozvrhového usnesení. Ke stížnosti jménem úpadkového věřitelstva není vůbec oprávněn, třeba že jest jako správce podstaty podle §u 81 (2) konk. ř. povinen proti vlastním zájmům jednotlivých účastníků hájiti zájmy všech účastníků a všem účastníkům jest zodpověden za majetkové újmy, které by jim způsobil nepořádným vedením svého úřadu a třeba že i stěžovatel vystupuje svým rekurssem na obhájení zájmu úpadkové podstaty, tedy v zájmu všeho věřitelstva. (Viz rozhodnutí ze dne 15. září 1903, číslo 13139 Právník 175/04). Ale, i kdyby správce úpadkové podstaty vystupoval v zastoupení úpadcově a ne v zastoupení úpadkové podstaty, nebyla by stížnost odůvodněna. Zástupce úpadců byl by oprávněn jen potud k odporu proti přikázání pohledávky při rozvrhovém roku, pokud pro přihlášený nárok není exekučního titulu. A dlužník by mohl proto i odporovati rozvrhovému usnesení, kdyby dokonce k rozvrhovému roku sám nepřišel. (Viz rozhodnutí z 12. června 1902, číslo 8369, Gl. U. 1954 nad to Gl. U. 2522). Tím však, že zaniklo exekuční právo pro shora uvedenou pohledávku, není ještě řečeno, že zanikl exekuční titul pro ni. Tento titul zůstává dále platným, vždyť po zastavení úpadku podle §u 166 konk. ř. může zástavní právo opět oživnouti. (§ 213 ex. ř.). Jest proto stížnost správce úpadkové podstaty, i kdyby byl zástupcem úpadkovým, neodůvodněna.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu správce úpadkové podstaty změnil usnesení obou nižších soudů v ten způsob, že zbytek nejvyššího podání připadající na oddělovací právo firmy S. vydal úpadkové podstatě.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřítí oprávnění. Spisy soudu první stolice jest zjištěno, že bylo dne 20. listopadu 1925 pro pohledávku firmy S. zřízeno podle usnesení ze dne 28. října 1925 na nemovitostech vl. č. 82 a 139, pokud patří do spoluvlastnictví dlužníka Maxe F-a, exekuční zástavní právo a že dne 24. prosince 1925 bylo o jmění dlužníkovu zahájeno vyrovnací řízení. Rekursní soud jakož i stěžovatel shodují se nyní v názoru, jemuž jest také přisvědčiti, že toto zástavní právo zaniklo podle Šu 12 vyr. ř., ježto bylo zřízeno v době 60 dnů před zahájením vyrovnacího řízení na jmění dlužníkovu, a že ani neobživlo zastavením tohoto řízení dne 5. března 1926, když téhož dne byl zase vyhlášen úpadek na jmění dlužníkovu (§ 2 (2) konk. ř.). Náznaky obou se rozcházejí jen v tom, zda jest oprávněna a odůvodněna stížnost správce úpadkové podstaty dlužníkovy do rozvrhového usnesení exekučního soudu, pokud jím byl zbytek z nejvyššího podání, docíleného ve veřejné dražbě za uvedené nemovitosti dlužníkovy, připadající na oddělné právo pro onu pohledávku firmy S., přikázán této věřitelce. Rekursní soud je názoru, že stěžovatel není jménem úpadkového věřitelstva ku stížnosti vůbec oprávněn a jako zástupci dlužníkovu nedostává se mu náležitosti ku vznesení rekursu v poslední větě prvního odstavce Šu 213 ex. ř. uvedené, že totiž jde o nárok, pro který není exekučního titulu. Ale názor je mylný. Otázka oprávnění stěžovatele k podání rekursu jest řešena jednak v ustanovení Šu 119 konk. ř. a §§ 217 a 234 ex. ř., jednak souvisí s řešením otázky, komu náleží ona část nejvyššího podání, připadající na zaniklé oddělné právo. Bylo-li, jako v tomto případě, ohledně nemovitostí patřících do úpadkové podstaty zavedeno k návrhu správce úpadkové podstaty dražební řízení, jest rozvrh výtěžku v dražbě docíleného provést podle Šu 119 (3) konk. ř. exekučním soudem, kterému jest použiti obdobně ustanovení exekučního řádu. Podle Šu 216 a 217 ex. ř. jest přiděliti zbytek z rozdělované hmoty, pokud není vyčerpána nároky, v těchto předpisech uvedenými, dlužníkovi. Ježto však tento jest v úpadku, patří toto jmění, poněvadž je měl dlužník v době úpadku, do úpadkové podstaty, kterou zastupuje jen správce úpadkové podstaty oprávněný vésti také spory, týkající se podstaty, vlastním jménem (§ 81 a 124 konk. ř.). Z toho jest patrné, že postavení správce úpadkové podstaty v rozvrhovém řízení jest postavením dlužníka (Bartsch, Kom. k ex. ř. I. str. 692), což se také shoduje s účelem, který tento obmýšlel svým návrhem na zavedení dražebního řízení, by totiž zjistil, kolik ze zvláštní podstaty, na niž jsou oddělná práva odkázána, patří skutečně do úpadkové podstaty. Správnost názoru toho vynikne i z předpisu Šu 12 konk. ř. Podle tohoto ustanovení jest část výtěžku, připadající na zaniklé oddělné právo, pojmuti do úpadkové podstaty, neboť zaniknutí oddělného práva neděje se po rozumu zákona ve prospěch zadnějších věřitelů, nýbrž ve prospěch úpadkových věřitelů. Dle toho lze onu část výtěžku, připadající na takové oddělné právo považovati takoráža za hyporechu, na niž, jak již uvedeno, má podle Šu 217 ex. nárok úpadková podstata. Je-li jisto, že postavení správce úpadkové podstaty v rozvrhovém řízení jest po-

stavením dlužníka, přísluší mu také práva, jež zákon v Šu 213 a 234 ex. ř. dlužníkovi vyhradil. Kdyby se byl tedy stěžovatel dostavil k rozvrhovému roku, bylo by mu příslušelo právo k odporu, ovšem jen v mezích v Šu 213 ex. ř. výtčených. To se však nestalo, neboť správce úpadkové podstaty k rozvrhovému roku nepřišel. V tom případě byl podle Šu 234 ex. ř. oprávněn, uplatňovati rekurse ony okolnosti, které nemohly býti již uplatněny odporem při rozvrhovém roku, zejména tedy porušení velících předpisů §§ 216 a 217 ex. ř. Že pak byl v projednávaném případě porušen prvním soudem velící předpis Šu 217 ex. ř. a Šu 12 konk. ř., jest patrné, když tento část nejvyššího podání na zaniklé oddělné právo firmy S. připadající, přikázal této věřitelce, místo by ji jako takřka hyperochu vydal úpadkové podstatě dlužníkově.

Čís. 6428.

Nedbalost v provádění veřejnoprávních povinností nestačí k tomu, by založila ručení obce, jednala-li tato jen v mezích zákonem jí výtčených.

Obec neručí za škodu zábořem bytu, bylo-li zabírací usnesení potvrzeno okresní politickou správou, avšak nejvyšším správním soudem pro nezákonnost zrušeno. Lhostejno, že způsob, jímž obec si zjednala svolení okresní politické správy ku provedení nuceného vyklizení dosavadního nájemníka zabraného bytu, nebyl bezvadným.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, Rv II 792/25.)

Byt, obývaný žalobkyní, byl zabrán bytovou komisí žalované obce. Do zabíracího usnesení stěžovala si žalobkyně k okresní politické správě, jež usnesením ze dne 4. dubna 1921 se prohlásila nepřislušnou, rozhodovati o stížnosti, ovšem za předpokladu, že žalobkyni bude poskytnut jiný byt nebo jiný pokoj. Proti tomuto usnesení stěžovala si žalobkyně u nejvyššího správního soudu, jenž usnesením ze dne 29. září 1921 stížnosti vyhověl a napadené usnesení zrušil pro nezákonnost. Žádost žalobkyně o odklad exekuce obec usnesením ze dne 4. května 1921 zamítla a opatřivši si svolení okresní politické správy k vyklizení tvrzením, že záměna bytů se stala, ač tomu nebylo tak. Vymohla si na soudě vyklizení žalobkyně. Tvrdíc, že jí vystěhováním byla způsobena škoda, domáhala se žalobkyně její náhrady na žalované obci. **P r o c e s n í s o u d** p r v é s t o l i c e uznal žalobní nárok důvodem po právu, **o d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Podle názoru odvolacího soudu není rozhodným, jak byla o zabrání bytu vyrozuměna žalobkyně, nýbrž rozhodným jest, co žalovaná (bytová komise) o zabrání bytu uvedla jednak před okresní správou politickou, když se o zabrání (jeho potvrzení) ucházela, dále co uvedla, když se u ní ucházela o svolení k výkonu, a konečně, co uvedla před okresním soudem, když žádala o výkon. V tom směru zjišťuje rozsudek první stolice, že si bytová komise vedla tak, jakoby se jednalo o pouhou záměnu bytů, proti které není překážky, a dále, když se jednalo již o vy-